

Najstrašnejša vojna stoletja

V 20. stoletju, ki ga lahko po pravici imenujemo stoletje vojn, je bila druga svetovna vojna najstrašnejša. To ni bila več pozicijska vojna, marveč bliskovita. Tank in letalo, ki sta bila v prvi svetovni vojni novosti, sta v drugi postala odločilni in najunčikovitejši orožji.

Vojna je zajela skoraj ves svet. Boji so potekali kar v 40 državah, vpletenih je bilo 61 držav. Človeških žrtev je bilo vsaj dvakrat več kot v prvi vojni, grozodejstva pa so bila neprimerljivo večja.

Druga svetovna vojna je na razvoj sveta vplivala veliko bolj kot prva. Povojni svet se je za več desetletij razdelil na dva nasprotujoča si ideološka, vojaška in gospodarska bloka, kar je ustvarjalo nenehne napetosti ter grozilo z izbruhom naslednje, atomske vojne, v kateri pa ne bi bilo ne zmagovalcev ne poražencev.

Prvi spopadi

Po sporazumu SZ je bila nemčija zavarovana iz vseh strani, razen proti Franciji in – posredno- veliki britaniji. V morebitni vojni bi se torej morala boriti samo na eni fronti. Hitler se je zato kljub prizadevanjem velike britanije, ki mu je ponudila celo podpis prijateljske pogodbe, če se sporazume s Poljsko, odločil za vojno.

Nacisti so uprizorili nekaj obmejnih incidentov in jih izrabili za napad na poljsko. Nemški vojaški stroj se je premaknil 1. septembra 1939 ob 4,45 zjutraj. Istega dne je Hitler svojo odločitev sporočil tudi v Reichstagu; skušal je prepričati evropsko javnost, da nima nikakršnih zli namer do Francije in Velike Britanije.

Francija in velika britanija, ki sta bili porok poljski državi, sta takoj pozvali, naj se boji ustavijo. Toda Hitler ju ni poslušal, zato sta mu 3. septembra napovedali vojno. Poljska od tega ni imela veliko, saj zaveznici nista tvegali napada na Nemčijo.

Delitev poljske

Ko je bila vojaška moč poljske že skoraj uničena, je 17. sep. Poljsko vzhodno mejo prestopila tudi rdeča armada. Stalin si je vzel svoj delež, kakor je bilo dogovorjeno v zaupnem delu sporazuma s Hitlerjem. Uradni sovjetski izgovor za napad je bil, da morajo zaščititi ukrajinsko in belorusko narodno manjšino na poljskem. Konec septembra sta se v Moskvi srečala zunanja ministra Nemčije in SZ ter razdelila poljsko ozemlje med svoji državi. V obeh okupacijskih conah je bil uveden krut režim.